

Komitean kokous

Aika

19.3.2025 klo 11:00–14:00

Musiikkitalo, Musiikkitalon terassilämpö (Mannerheimintie 13 a, Helsinki)

Osallistujat

Puheenjohtajat:

Pasi Moisio, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, puheenjohtaja (x)

Liisa Siika-aho, sosiaali- ja terveysministeriö, 1. varapuheenjohtaja (x)

Essi Rentola, sosiaali- ja terveysministeriö, 2. varapuheenjohtaja (x)

Jussi Tervola, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, arviointi- ja selvitysryhmän
1. varapuheenjohtaja (x)

Signe Jauhiainen, Kansaneläkelaitos, arviointi- ja selvitysryhmän 2.
varapuheenjohtaja (x)

Jäsenet:

kansanedustaja Atte Kaleva, Kokoomuksen eduskuntaryhmä (x)

– varajäsen kansanedustaja Mia Laiho, Kokoomuksen eduskuntaryhmä ()

kansanedustaja Pia Sillanpää, Perussuomalaisten eduskuntaryhmä (x)

– varajäsen kansanedustaja Ari Koponen, Perussuomalaisten
eduskuntaryhmä ()

kansanedustaja Tarja Filatov, Sosialidemokraattinen eduskuntaryhmä (-)

– varajäsen kansanedustaja Matias Mäkynen, Sosialidemokraattinen
eduskuntaryhmä (-)

kansanedustaja Hilikka Kemppe, Keskustan eduskuntaryhmä (x)

– varajäsen kansanedustaja Hanna-Leena Mattila, Keskustan
eduskuntaryhmä ()

kansanedustaja Bella Forsgrén, Vihreä eduskuntaryhmä (x)
 – varajäsen kansanedustaja Alviina Alametsä, Vihreä eduskuntaryhmä ()

kansanedustaja Laura Meriluoto, Vasemmistoliiton eduskuntaryhmä (-)
 – varajäsen kansanedustaja Johannes Yrttiaho, Vasemmistoliiton eduskuntaryhmä (-)

kansanedustaja Henrik Wickström, Ruotsalainen eduskuntaryhmä (x)
 – varajäsen kansanedustaja Anders Norrback, Ruotsalainen eduskuntaryhmä ()

kansanedustaja Päivi Räsänen, Kristillisdemokraattinen eduskuntaryhmä(x)
 – varajäsen kansanedustaja Peter Östman, Kristillisdemokraattinen eduskuntaryhmä ()

kansanedustaja Harry Harkimo, Liike Nyt -eduskuntaryhmä (-)

Pysyvät asiantuntijat:

johtaja Eveliina Pöyhönen, sosiaali- ja terveysministeriö (-)

johtaja Jaana Rissanen, sosiaali- ja terveysministeriö (x)

finanssineuvos Ulla Hämäläinen, valtiovarainministeriö (x)

työmarkkinaneuvos Kimmo Ruth, työ- ja elinkeinoministeriö (-)

neuvotteleva virkamies Virpi Hiltunen, opetus- ja kulttuuriministeriö (x)

pääjohtaja Outi Antila, Kansaneläkelaitos (-) Auli Valli-Lintu (x)

johtava asiantuntija Eeva Nykänen, Terveystieteiden tutkimuskeskus (x)

pääjohtaja Antti Koivula, Työterveyslaitos (-)

osastopäällikkö Susan Kuivalainen, Eläketurvakeskus(-) Ilari Ilmakunnas(x)

johtaja Ilkka Oksala, Elinkeinoelämän keskusliitto EK (-)

neuvottelujohtaja Anna Kukka, Kunta- ja hyvinvointialueyhtymät KT (x)

työmarkkina-asioiden päällikkö Harri Hellstén, Suomen Yrittäjät (x)

sosiaaliasioiden päällikkö Pirjo Väänänen, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry (-) Tytti Naukkarinen (x)

johtava asiantuntija Katri Ojala, Akava ry (-) Ville Kopra (x)

johtaja Minna Ahtiainen, STTK ry (x)

kehittämispäällikkö Maria Salenius, Suomen Kuntaliitto (x)

erityisasiantuntija Ellen Vogt, Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy (x)

edunvalvontapäällikkö Anne Perälahti, SOSTE Suomen Sosiaali ja terveys ry (x)

vaikuttamisen asiantuntija Titta Hiltunen, Suomen nuorisoalan kattojärjestö Allianssi ry (x)

puheenjohtaja, järjestöjohtaja Sari Kokko, Vammaisfoorumi ry (x)

Sihteerit:

Ritva Liukonen, sosiaali- ja terveysministeriö (x)

Sara Mäkäraäinen, sosiaali- ja terveysministeriö (x)

Katja Sundqvist, sosiaali- ja terveysministeriö (x)

Milja Tiainen, sosiaali- ja terveysministeriö (x)

Eeva Vartio, sosiaali- ja terveysministeriö (x)

Simo Mentula, valtiovarainministeriö (x)

Anna-Kaisa Tuovinen, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (x)

Viestintä:

Anna Työrinoja, sosiaali- ja terveysministeriö (-)

Fasilitaattorit:

Karl-Erik Michelsen (x)

Ville Mäkelä (x)

Asialista

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Pasi Moisio avasi kokouksen.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen (liite 1)

Edellisen kokouksen pöytäkirja hyväksytään seuraavassa kokouksessa.

3. Tilannekatsaus yleistuen valmisteluun ja yhden hakemuksen malliin, Liisa Siika-aho, STM, ja Auli Valli-Lintu, Kela

Liisa Siika-aho kertoi lyhyesti yleistuen valmistelun ajankohtaisesta tilanteesta.

Ensimmäisessä vaiheessa on valmisteltu peruspäivärahan ja työmarkkinatuen uudistamista työttömyyden aikaiseksi yleistueksi. Asia on parhaillaan poliittisessa prosessissa. Hallituksen esityksen luonnoksen on tarkoitus lähteä lausuntokierrokselle keväällä 2025.

Auli Valli-Lintu esitteli yhden hakemuksen mallin valmistelun ajankohtaista tilannetta Kelassa.

4. Komitean ehdotukset ja linjaukset loppumietintöön etuuksien yhdistelmistä (liite 2)

- **Työskentelyn tavoitteet**

Sara Mäkräinen ja Ville Mäkelä taustoittivat päivän työtä ja kertoivat työskentelyn tavoitteista.

- **Ansioturvan, perusturvan, asumistuen ja toimeentulotuen päällekkäisyys, Jussi Tervola, THL**

Jussi Tervola piti alustuksen etuuksien yhdistelmistä sosiaaliturvakomitean arviointi- ja selvitysryhmän tekemän selvityksen pohjalta.

- **Kansanedustajajäsenten avauspuheenvuorot**

Kansanedustajat Pia Sillanpää, Bella Forsgrén, Henrik Wickström ja Hilikka Kemppi kertoivat puolueiden näkemyksistä koskien kokouksessa käsiteltäviä aiheita.

5. Työskentelyosuus (liite 2)

Työskenneltiin kolmessa ryhmässä perustoimeentulon turvaa (perusturvaa), asumisen tukemista sekä välttämätöntä toimeentuloa (viimesijaista turvaa) koskevien kysymysten parissa. Lisäksi käsiteltiin perusturvan ja ansioturvan suhdetta.

Puheenjohtajat esittelivät kolmen aiheen työskentelyn tulokset yhteenvetoina.

Työskentelyssä käytiin keskustelua muun muassa seuraavista kysymyksistä:

Perusturvan tulisi kytkeytyä tuen tarpeeseen (ei palvelutarpeeseen). Tulisiko perusturvan syyperusteita laajentaa. Ansioturvan, perusturvan ja viimesijaisen turvan tasojen tulisi erota nykyistä selkeämmin, niiden kestoja tulisi arvioida, myös niiden rahoituspohjaa tulisi selkeyttää. Kannustinvaikutukset ja köyhyysvaikutukset tulisi huomioida tasojen arvioinnissa. Mitä velvoittavampi järjestelmä, sitä korkeammat etuus- ja tukitasot ovat mahdollisia.

Perusturvan ja viimesijaisen turvan luonteiden tulisi erota nykyistä selkeämmin.

Perustoimeentulotukea ja sen tarkoitusta ja roolia tulisi arvioida uudelleen.

Viimesijainen turva ei saisi olla vain rahallista, vaan myös muuta tukea (myös sosiaalityön väline).

Eri elämäntilanteissa asumista tulisi tukea eri tavoilla, myös yhteisöllinen asuminen huomioiden. Voisiko asumistuki olla nykyistä yksilöllisempi ja harkinnanvaraisempi, tämä voisi vähentää toimeentulotuen tarvetta. Asumistukien kehittämisessä tulisi huomioida, että asuntokanta muuttuu hitaasti. Lisäksi on otettava huomioon työvoimakysymykset sekä segregatio- ja asunnottomuuskysymykset.

Työskentelyn tulokset kootaan komitean ja kansanedustajajäsenten linjausten ja ehdotusten pohjaksi. Komitealle lähetetään yhteenveto työskentelyn tuloksista.

6. Tiedoksi

Tiedoksi tulevat kokoukset sekä Eduskunnan Pikkuparlamentissa 15.5. klo 12–14 järjestettävä avoin yleisöseminaari tulevaisuuden sosiaaliturvasta. Seminaarissa

esitellään tulokset 25 sosiaaliturvialogista, minkä lisäksi komitean kansanedustajajäsenet kommentoivat tuloksia ja keskustelevat sosiaaliturvan uudistamisesta. Tapahtuma striimataan.

7. Kokouksen päättäminen

Kokous päättyi klo 14.00.

Liitteet

Liite 1 Pöytäkirjan luonnos 10.10.2024

Liite 2 Diaesitys

Liite 3 Taustamateriaali